

TABVLA RECITATIONVM

IN
ACADEMIA LVDOVICIANA
PER SEMESTRE HIBERNVM
A DIE XIV. OCTOBR.

CIOICCLXXXIII.

INCHOANDARVM.

RECTOR
ACADEMIAE LVDOVICIANAE
GVILIELMVS FRIDERICVS
HEZEL
CVM SENATV.

Quartum exemplum triumphi a duce Romano in monte Albano celebrati, cuius historiam scriptores mentionem fecerunt, quique iterum de Corsica actus est, occurrit apud *Liuium* XLII. 21. Corsos, gentem acerrimam atque periculosissimam, inde a bello Punico primo, quo finito in ditionem Romanorum peruenierant, usque ad defecisse, in praefatione tabulae recitationum per semestre hibernum MDLXXXII. habendarum praemissa enarrauimus. Romani nempe eam tantummodo Corsicae partem in formulam prouinciae redigere poterunt, quam Carthaginenses tenuerant, partem littori maris propiorem, partem vero illam, in qua continua montium iuga eminent, quamque homines ferocissimi incolunt, neque Carthaginenses, neque Romani, neque vlli vquam populi domare valuerunt. *Papirius Magonis* victoria Corsos non prorsus subactos fuisse, minime mirum, quum *Papirius* eos persuasum magis, quam vi armorum, ad deditionem impulisset, neque sine clade victor fuisset. Corsi, aegre imperium Romanum ferentes, atque clam a Poenis auxiliati, durante bello Punico secundo, quod quidem A. V. C. DXXXII. inceptum est, saepissime procul dubio manus cum Romanis conferuerunt, licet historici, copia rerum memorabiliorum urgente, conatus eorum silentio praetermiserint. *Liuius* XXII. 31. narrat, Cn. *Servilium Geminum*, qui anno altero belli Punico secundi A. V. C. DXXXIII. cum C. *Flamio* consul fuit, cum classe centum & viginati nauium Sardiniae & Corsicae oram circumuectum, & obsidibus utrinque acceptis, in Africam transmississe. Obsides e Corsica abducti suspectam fuisse fidem incolarum Romanis testantur. Inter condiciones pacis, qua bellum Punicum secundum A. V. C. DXXXVIII. fiebat, secunda, vt omnes insulae maris mediterranei, idcircoque etiam Corsica, sub imperio Romanorum manerent, sanxit. Attamen Corsos, fracta etiam Carthaginensium potestate, Romanis inuitos paruisse, variis exemplis docemur. A. V. C. DLXVIII. P. *Cornelius Cethegus* & M. *Baebio Tamphilo* Coss. defectionem Corsorum factam esse, *Liuius* XI. 19. paucis verbis memorauit, exitum autem belli hac occasione oborti. idem XI. 34. his verbis reulit: "In Corsica pugnatum est cum Corsis, ad duo millia eorum M. *Pinarius* praetor in acie occidit, qua clade compulsi obsides dederunt, & cerae centum millia pondo." Quoties Sardinia insula Corsicae vicina, (quamobrem idem propraetor utramque insulam rexit) res novas moliebatur, tumultum etiam in Corsicam transisse, verosimillimum est. Quam quidem ob causam autores libri: Allgemeine Welthistorie, aus dem Englischen ueberfetzt von S. J. Baumgarten T. XI. p. 32. vbi insignem Tib. *Sempronii Gracchi* Consulis victoriam, quam A. V. C. DLXXIII. e Sardinia reulit, memorant, ab eodem Graccho etiam deuictos fuisse, dixerunt, etsi *Liuius* XLI. 17. tantum de Sardinia verba fecerit. Similiter, bello cum Corsis mox iterum, A. V. C. DLXXVI. Sp. *Postumio Albino*, Q. *Mucio Scaeuola* Coss. suscepto, teste *Liuius* XLI. 21, M. *Atilius*, cui praetori prouincia Sardinia obuenerat, cum Regione noua in Corsicam transire iussus est; occasio belli latet, quia ibi plura *Liuii* verba interciderunt. Quod quidem bellum anno demum sequente A. V. C. DLXXVII. L. *Postumio Albino* & M. *Popilio Laena* Coss. confectum est. Eo nempe anno, narrante *Liuius* XLII. 1. mille & quingenti pedites Romani cum centum equitibus conscribi iussi sunt, cum quibus praetor, cui Sardinia

obtigisset, (obtigit autem forte C. Ciceréo) in *Corficam* transgressus bellum gereret. Felicissime res *Ciceréius* in *Corfica* gessit, id quod ex his *Liuii* XLII. 7 verbis apparet: "C. Ciceréius praetor in *Corfica* signis collatis pugnauit, septem millia *Corforum* caesa, capti amplius mille & septingenti; vouerat in ea pugna praetor aedem *Iunoni Monetae*, pax deinde data petentibus *Corfis*, & exacta cerae, ducenta millia pondó." A. V. C. DLXXXVIII, C. *Popilio Laena* & P. *Aelio Ligure* Coss. C. *Ciceréius* (verba *Liuii* XLII, 21. sunt) praetori prioris anni ad aedem *Bellonae* senatus datus est. Is, expositis, quas in *Corfica* res gessisset, postulatoque frustra triumpho, in monte *Albano*, (ipsis *Calendis Octobribus*, secundum *tabulas Capitolinas*) quod iam in morem venerat, ut sine publica auctoritate fieret, triumphauit. *Liuius* nullam, propter quam triumphus solennis ipsi denegatus fuerit, causam addidit. Propter ingentem multitudinem hostium caesam, (ad solennem triumphum obrinendum requirebatur, ut amplius quinque millia hostium occisa fuerint) & propter tributum (duplum eius, quod *Pinaris* in *Corfica* exegerat) quo aerarium reipublicae locupletauit, omnino *Ciceréius* triumpho dignus videri potest. Praeterea non incrementam, sed graui certamine victoriam eius partam fuisse, votum in pugna ab eo susceptum indicat, quod non nisi in ancipiti dimicatione factum esse constat. (Quinto anno demum, postquam *Ciceréius* aedem *Iunoni Monetae* vouerat, eam in eodem, in quo triumphauerat, monte *Albano* dedicauit, cf. *Liuius* XLV, 15.) Rationes, propter quas *Ciceréius* solennem triumphum in ipsa urbe *Roma* obtinere non potuit, nobis quidem hae solae fuisse videntur, prima, quoniam non nouam acquisiuit prouinciam, sed rebellem pacauit, secunda, quoniam inconsulto senatu populoque hostibus, qui usque ad internecionem, aut sinceram subiectionem persequendi fuissent, pacem concessit. (*Corfor* tunc non omnino debellatos fuisse, ex eo colligi potest, quod in *Epitome Liuii* libri XLVI. res aduersus *Ligures*, *Corfos*, & *Lulitanos* vario euentu gestae commemorantur, *Marius*que atque *Sulla* colonis conditis *Corfor* coercere studuerint.) Inde ab A. V. C. DXXXII. usque ad A. V. C. DXXXVIII, id est, intra spatium quinquaginta sex annorum quatuor exempla triumphi in monte *Albano* acti in historiatarum monumentis inueniri videmus. Plura autem fuisse exempla in annalibus Romanis expressis verbis non memorare, docet locus *Liuii* XEV. 38. ubi haec legitur: "Multi etiam, qui a senatu non impetrarunt triumphum, in monte *Albano* triumpharunt." Cur inde ab A. V. DC. nulla triumphi in monte *Albano* mentio facta sit, *Perisquius* in *Animaduersionibus* historicis egregie docuit, quippe qui in grauescentem *Romae* optimatum ambitionem incidit, quae illis temporibus tanta fuit, ut *Appius Claudius* A. V. DCX. inuito senatu pariter ac populo in ipsa urbe triumpharet, vid. *Dio Cassius* lib. LIII. — Absolutis iam omnibus, quae de triumphis in monte *Albano* dicenda erant, exhibebimus *Vobis*, *Commilitones aestimatissimi*, indicem praelectionum hibernarum locupletissimum. Nostrum fuit, institutiones artium scientiarumque liberalium omnium, quae in academiis doceri solent, *Vobis* offerre, penes *Vos* erit opus, penes *Vos* studium, illas in vias *Vestros* conuertendi.

LECTIONES THEOLOGICAE.

D. IOH. GEORGIUS BECHTOLD per semestre hibernum proxime infecuturum, horis VIII. & X. antemetidianis, octies per hebdomadem, *theologiam theoreticam*, quae *dogmaticam* vocamus, ex h. *Doederleinii* institutionum *Christianarum* editione quinta praeleget; hora II. pomeridiana lectiones suas exegeticas in N. T. tabulas continuabit; ad collegium quoque catechetico-practicum paratus.

IOH. CHRISTOPH. FRID. SCHVLZ hor. VIII-IX, *Iohannis* euangelium & epistolas interpretabitur. Hor. IX-X *theologiam moralem*, suas sequuturus theses, praeceptet. Hor. X-XI, historiam emendationis religionis sacrorumque, quae vulgo *Reformatio* vocari solet, enarrabit. Signabit viam WALCHIIVS.

LECTIONES IURIDICAE.

D. IO. CHRISTOPH. KOCH hor. IX & XI. *Pandectas* ex HELFELDIO, hor. X. ius *Canonicum* ex BOEHMERO, hor. II. ius *Criminale* e compendio suo tradet. *Disputatorium* quoque & *Examinatorium* offert.

D. IO. DAN. HENRICVS MVSAEVS. Hor. VIII-IX. *Ius publicum* I. R. G. docebit. Hor. II-III. *Ius Germanicum priuatum* SELCHOVIO praeeunte tradet. Hor. III-IV. tribus per septimanam horis *collegium elaboratorio-practicum* habebit; alternis vero diebus praelectiones encyclopaedicas offert: nec iis deerit, qui introductionem ad processum summorum imperii tribunalium, vel expositionem iuris mercatorum & cambialis ad ductum librorum suorum desiderant.

D. HELVICVS BERNHARDVS IAVP hor. II-III. *ius feudale* duce BOEHMERO, hora III-IV. *historiam imperii R. G.* viam signante PÜTTERO in libello: *Grundriß der Staatsveränderungen des teutschen Reichs*, tradet. De caetero vel ad *collegium processuale practicum* denuo aperiendum, vel ad *praelectiones in processum summorum imp. tribunalium instituendas*, paratus erit.

D. IO. GODOFR. SIGISM. ALBR. BVCHNER. *Publice* singulis diebus *mercurii* hora I-II. ad lib. 49. D. *de appellationibus* commentabitur. Eadem hora singulis diebus *veneris* collegium *disputatorium* in usum selectissimorum auditorum aperiet. *Privatim* hora VIII-IX. *praelectiones* ad HEINECCI *elementa iuris civilis secundam ordinem institutionum* habebit. Hora X-XI. *historiam iuris* duce SELCHOVIO docebit. Hora XI-XII. *ius naturae & gentium* ex HOEPFNERI compendio tradet.

LECTIONES MEDICAE.

D. IO. LVD. FRID. DIETZ. P. P. O. H. IX, X. *Anatomiam theoreticam* duce Plenckio. H. X-XI. *Physiologiam* praecunte Metzgero explicabit.

D. CAROL. GVIL. CHRISTIAN. MÜLLER *privatim* h. VIII-IX. *Pharmaciam theoretico-practicam*, & h. IX-X. *Materiam medicam* ad *Linnaei* compendium docebit. *Privatissime* *therapiam specialem cum pathologia & semiologia coniunctam* tradet, & *exercitationes clinicas moderabitur*. *Chemia dogmatico-experimentalem* hora auditoribus commoda offert.

D. GEORG. THOM h. IX-XI. in theatro anatomico *dissectiones corporum* infuet, & h. I-II. *partes praeparatas demonstrabit*. H. VIII-IX. *pathologiam* duce Gubio (ex edit. germanica ill. Gruneri) docebit, & h. II-III. *anatomiae chirurgicae*, & *instrumenta ad unum chirurgicum facientia*, applicandi, ad compendium cel. Hoferi, pertractabit.

D. ERNESTVS SCHWABE docebit publice, *diabeticam*, ad dictata sua, Hor. II-III. *Privatim*, *Medicinam forensis*, duce Fafelio, Hor. IX-X. *Anthropologiam*, ad filum Vferi, Hor. X-XI. Nec denegabit desiderantibus *praelectiones pathologicas & semioticas*.

LECTIONES PHILOSOPHICAE.

CHRISTIANVS HENRICVS SCHMID, Prof. Primar. Hora II-III. *Antiquitates Romanas* duce Rullmanno enarrabit, Hora III-IV. *Encyclopaediam scientiarum omnium* e libro suo *Abriss der Gelehrsamkeit* tradet, Hora IV-V. *Tabiti* libros *Historiarum* illustrabit, ad tradenda *Artis poeticae elementa*, aliaque paratissimus. *Bibliothecam publicam* diebus Mercurii atque Saturni Hora II-III. aperiet.

HENR. MART. GODOFR. KOESTER Hist. P. P. O. hora IX. *Historiam Europaeam*, hor. X. *Historiam uniuersalem*, hor. III. *Philosophiam moralem*, ad Compendia a se edita, *Historiam vero ecclesiasticam* N. T. ad Comp. Schroeckhianum hor. IV. docebit.

GVIL. FRID. HEZEL, Ph. D. & LL. OO. P. P. O. Interpretabitur *Genesim Moisaicam* Hor. X. nec non quemcunque elegerint N. T. *librum* auditores futuri, h. XI. -- *Elementa linguae Hebraeae* tradet quater, *Aramaee h. e. Chaldaicae & Syriacae* bis per hebdomad, hor. V. Sequitur sua *praeepta*, typis excusa. Adaperitur & scholas *privatissimas*.

D. AVG. FRIED. GVIL. CROME. *Oeconomiae & scientiarum Cameralium P. P. Ordin.* tradet *Oeconomiae ruralis praecepta*, ad *Beckmanni* Compend. Hora XI - XII. *Artis paedagogicae leges*, ad formandos doctores & scholasticos & domesticos, morumque moderatores; Hora I - II. *Politica*, vt dicunt, cui subiunget *Iuris publici uniuersalis* canones praecipuos, secuturus praecepta sua: Hora IV - V. *Statticam*, vt vocant, *Europae regnorum*, duce *Sprengelio*. (*Grundriß der Staatenkunde, der vornehmsten Europaeischen Reiche. Halle 1793.*) Hora V - VI.

IO. FRIDER. ROOS, Philof. D. & P. P. O. *Singulorum per Europam regnorum historiam*, ad filum *Galletti*, h. I.; praescae memoriae populorum fata & vicissitudines, s. *historiam catholicam antiquiorem*, h. III. exponet, *Beckii* libello in eam rem vsurus. *Græcarum Romanarumue* literarum studiosis vel priuata vel priuatissima aderit opera.

GEORG. FRID. WERNER, Scient. mil. P. P. O. Fortificationem campestram (Feldbefestigungskunst) & Architecturam euilem oeconomicam docebit. Ad collegium ætiologicum, secundum systema suum, paratus.

FRIED. LVD. WALTHER, Phil. P. P. O. *Oeconomiam ruralem* h. IX - X. *Oeconomiam forestalem* h. XI - XII. ad compendium suum tradet. *Encyclopaediam scientiarum cameralium* horis adhuc determinandis docebit.

GEORG. GOTTLIEB SCHMIBT, P. M. O. *Physicam experiment.* hora II - III., *Mathesin puram* hora III - IV. secundum *Erleben & Klügel* priuatim tradet. *Astronomiae* cultoribus alteram *Mathes. applicatae* partem hor. V - VI. ex *Kaestnero* offert. Ad instructiones priuatiss. in *Calculus analyticum*, vel in alias *Mathes. partes* paratissimum se praebet.

LECTIONES EXTRAORDINARIAE.

FRIERICVS GVIL. IAN. SNELL, Philof. Prof. P. E. O. Hora III - IV. *logicam*, hora IV - V. *metaphysicam* duce *Federò*, hora V - VI. *philosophiam moralem* secundum librum cel. C. C. E. *Schmidii* docebit. Hora denique auditoribus commoda *principia philosophiae criticae* ex propriis dictatis publice tradet.

IO. GEORG. FRID. LEVN, Ph. D. & Pr. P. E. O. Hor. III. *Euangelium Lucae* explicabit. Hor. IV. *Homeri Iliadem* illustrabit. *Linguae hebraeae & syriacae* fundamenta desiderantes promptum eum paratumque habebunt.

CAROL. SIGISM. LVDOV. SCHALK, Professor honor. *Ius canonicum* e *Boehmero* hor. X - XI. & *Diplomaticam* e propriis dictatis hor. IV - V. singulis diebus recitabit; ad alias etiam *Iuris*, praecipue *naturalis*, lectiones paratissimus.

Praeter ista Generosissimis Nobilissimisque Ciuibus de *luculenta equitandi, pugnandi gladio, sabrandique* palaestra, *Anglicae, Gallicae & Italicæ* linguae scholis, per magistros eorum peritissimos, publice constitutos, abunde prospectum est.